

**Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології**

**Національний центр судових експертиз при
Міністерстві юстиції Республіки Молдова
Одеський науково-дослідний інститут судових
експертиз Міністерства юстиції України**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

«ЕКСПЕРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ТА НАЦІОНАЛЬНА ПРАКТИКА»

27 листопада 2025 року, місто Одеса

**EXPERT SUPPORT IN THE INVESTIGATION OF
ORGANIZED CRIME:
INTERNATIONAL EXPERIENCE AND NATIONAL
PRACTICE**

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

27 November 2025

*Odesa
2025*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 9 від 24 листопада 2025 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №9 від 1 грудня 2025 року)*

Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. м. Одеса, 27 листоп. 2025 р. / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, Д. Колодін, А. Колодіна, Л. Аркуша та ін.]; Нац. ун-т Одеськ. юрид. акад. кафедра криміналістики, суд. експертиз та поліграф.; Нац. центр суд. експерт. при Міністер. юстиц. Респуб. Молдова; Одеськ. Наук.-дослідн. ін-т суд. експер. Міністер. юстиції України. Одеса: НУ «ОЮА», 2025. 450 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Експертне забезпечення розслідування організованої злочинності: міжнародний досвід та національна практика», в якій взяло участь понад 100 науковців і практиків з України та інших держав Європи. Представлено актуальні дослідження обговорень таких наукових і практичних проблем, як: експертне забезпечення протидії окремим видам організованої злочинності; використання спеціальних знань та експертне забезпечення розслідування організованої злочинності в умовах збройного конфлікту; міжнародна співпраця у сфері експертного забезпечення протидії організований злочинності: досвід та практика; інформаційне забезпечення правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинною діяльністю; інноваційні технології та сучасні методи розслідування у протидії організованій злочинності; кримінально-правові, кримінально-процесуальні та кримінологічні проблеми забезпечення протидії організованій злочинності.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та високий рівень академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2025
© Автори статей, 2025

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 9, November 24, 2025)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 9, December 1, 2025)*

Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 27 November 2025) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, D. Kolodin, A. Kolodina, L. Arkusha et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine. Odesa:NU«OLA», 2025. 450 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Expert Support in the Investigation of Organized Crime: International Experience and National Practice», which brought together over 100 scholars and practitioners from Ukraine and other European countries. The materials address urgent scientific and practical issues, such as expert support for combating specific types of organized crime; the use of specialized knowledge and expert support for investigating organized crime during armed conflict; international cooperation in forensic support for combating organized crime; information support for law enforcement in countering organized criminal activity; innovative technologies and modern investigative methods; and criminal law, criminal procedure, and criminological issues in ensuring effective counteraction to organized crime.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high-quality academic contributions, and strong adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations, and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2025
© Authors of articles, 2025

Юрій ВІНОКУРОВ

ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗНАНЬ У РОЗСЛІДУВАННІ
ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ.....170

Марина ВОЙЧИШЕНА

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ.....174

Ростислав ГОЛОВАЧ, Сергій ШЕРЕМЕТОВ, Володимир БАБЕНКО

СУДОВА ВІЙСЬКОВА ЕКСПЕРТИЗА У ПРОТИДІЇ ВІЙСЬКОВІЙ ОРГАНІЗОВАНИЙ
ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....177

Polixenia GRECU

SEMNIFICAȚIA URMELOR DE APĂRARE ÎN INTERPRETAREA MECANISMULUI
AGRESIUNII.....182

Єлизавета ДРИГА

ЗНАЧЕННЯ ВИСНОВКУ СПЕЦІАЛІСТА У ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО НЕЗАКОННИЙ ОБІГ
ЗБРОЇ ТА БОЄПРИПАСІВ.....186

Віктор ЗАГОРОДНІЙ, Ігор ЗАГОРОДНІЙ

ВЛАСНІ СПЕЦІАЛЬНІ КРИМІНАЛІСТИЧНІ ЗНАННЯ СЛІДЧОГО ТА ДЕТЕКТИВА.....190

Юлія ЗГОДА

РОЛЬ СУДОВО-ЕКСПЕРТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КОРИСЛИВИХ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО АБО НАДЗВИЧАЙНОГО
СТАНУ.....194

Христина КІЛІМІЧЕНКО

ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЗНАНЬ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО
ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТІВ ЖІНОК, ПРИЧЕТНИХ ДО ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ
ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....197

Олександр КОТЛЯРЕНКО

БОЙОВИЙ ІМУНІТЕТ ЯК ЧИННИК ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАВДАНЬ СУДОВОЇ ВІЙСЬКОВОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ..... 200

Дар'я КРИВЕНЧЕНКО, Юлія СЕМКО

ЩОДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ ОЗНАК ЗАКЛИКІВ ДО ПІДТРИМКИ
РІШЕНЬ ТА/АБО ДІЙ ДЕРЖАВИ-АГРЕСОРА, ЗБРОЙНИХ ФОРМУВАНЬ ТА/АБО
ОКУПАЦІЙНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ДЕРЖАВИ-АГРЕСОРА.....204

Сергій ЛЯХОВЕЦЬКИЙ

КОНТЕНТ-АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У КОНТЕКСТІ ВИЯВЛЕННЯ ОЗНАК
ДОВЕДЕННЯ ОСОБИ ДО САМОГУБСТВА.....209

Ірина МАКОГІН

ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЕРТИЗИ ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ
ЩОДО ВБИВСТВ, ВЧИНЕНИХ ЧЕРЕЗ НЕОБЕРЕЖНІСТЬ.....212

Макогін Ірина

доктор філософії в галузі права, старший юрисконсульт відділу правового забезпечення Головного управління Національної поліції в Черкаській області, м. Черкаси, України

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-5183-9214>

електронна адреса: irinamakogin48@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПЕРТИЗИ ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ЩОДО ВБИВСТВ, ВЧИНЕНИХ ЧЕРЕЗ НЕОБЕРЕЖНІСТЬ

У роботі досліджено особливості проведення судової експертизи холодної зброї у кримінальних провадженнях щодо вбивств, учинених через необережність. Розкрито значення експертного дослідження для встановлення обставин злочину, визначення характеру ушкоджень та знаряддя їх спричинення.

Ключові слова: експертиза, холодна зброя, вбивство з необережності, кримінальне провадження.

Makohin Iryna

Doctor of Philosophy in Law, Senior Legal Advisor, Legal Support Department, National Police Headquarters in Cherkasy Region, Cherkasy, Ukraine

FEATURES OF COLD WEAPON EXAMINATION IN CRIMINAL PROCEEDINGS FOR MURDERS COMMITTED THROUGH NEGLIGENCE

This paper examines the features of forensic examination of cold weapons in criminal proceedings concerning negligent homicide. It reveals the importance of expert examination for establishing the circumstances of the crime, determining the nature of the injuries and the instruments used to cause them.

Key words: examination, cold weapons, negligent homicide, criminal proceedings.

Одним із важливих завдань криміналістики є встановлення об'єктивної істини у кримінальних провадженнях, пов'язаних із позбавленням життя людини. Особливу складність становлять справи про вбивства, учинені через необережність, де відсутній умисел, а обставини події часто мають випадковий характер. У таких випадках вирішальне значення для встановлення істини має проведення судової експертизи холодної зброї, адже саме вона дає змогу з'ясувати, чи є предмет, яким завдано ушкодження, холодною зброєю, визначити механізм її застосування та характер отриманих травм.

Холодна зброя - предмети та пристрої, конструктивно призначені та за своїми властивостями придатні для неодноразового завдання тяжких (небезпечних для

Section 2. Use of special knowledge and expert support for the investigation of organized crime in conditions
of armed conflict

життя у момент спричинення) і смертельних тілесних ушкоджень, дія яких заснована на використанні м'язової сили людини [1].

Дослідження холодної зброї вимагає від експерта глибоких знань у галузі криміналістики, судової медицини та матеріалознавства, так як навіть незначні деталі можуть вплинути на правову оцінку діяння.

Судова експертиза холодної зброї посідає важливе місце у системі доказування під час розслідування кримінальних проваджень, пов'язаних із заподіянням смерті з необережності. Саме результати експертних досліджень допомагають слідчим і суду встановити істотні обставини події: характер отриманих ушкоджень, тип і властивості знаряддя, а також механізм його застосування. На відміну від справ, де злочин вчинено умисно, у випадках необережного позбавлення життя виникає потреба у детальному аналізі ситуації, щоб відмежувати дії, що свідчать про наявність необережності у формі самовпевненості чи недбалості.

У межах експертизи перед фахівцем стоїть завдання встановити, чи відповідає конкретний предмет ознакам холодної зброї, визначеним чинним законодавством і нормативними документами. Для цього досліджуються конструктивні параметри (форма, довжина, твердість клинка, наявність упору, руків'я тощо), матеріали виготовлення, функціональні властивості та фактична здатність предмета заподіяти тілесні ушкодження.

Експертне дослідження холодної зброї включає наступні елементи: попереднє дослідження (ознайомлення з матеріалами кримінального провадження, з'ясування мети дослідження, з'ясування поставлених перед експертом питань, вивчення пакування та стану наданих об'єктів, визначення необхідного комплексу методів дослідження і послідовність їх застосування); роздільне (детальне) дослідження (виявлення, аналіз та оцінка ознак досліджуваного предмета (пристрою), які мають значення для вирішення поставлених перед експертом питань, встановлення наявності у об'єкта сукупності двох основних критеріїв: призначеності для ураження цілі, придатності для неодноразового ураження цілі), порівняльне дослідження (визначення подібності або відмінності досліджуваного об'єкта за таким комплексом ознак, як конструкція в цілому, наявність характерних елементів, їх форма і розміри з відомими аналогами історично сформованих різновидів холодної зброї), експериментальне дослідження, оцінка результатів дослідження та формулювання висновків (аналіз результатів випробувань кожного виду, порівняння отриманих при випробуваннях характеристик та параметрів досліджуваних об'єктів зі встановленими Методикою вимогами, формулювання висновку (висновків) про групову приналежність досліджуваного предмету) і оформлення результатів експертного дослідження [2].

Особливої уваги потребують випадки, коли смерть настала внаслідок необережного поводження зі зброєю — наприклад, під час побутового конфлікту, полювання, туристичного відпочинку чи навіть при демонстрації зброї.

Експерт повинен дослідити, чи могла травма бути завдана випадково, без спрямованого наміру на ураження. Для цього аналізується напрямок, глибина та кут ранового каналу, сила впливу, а також положення тіла потерпілого і підозрюваного у момент контакту. Важливу роль відіграє комплексне дослідження — судово-медичне, трасологічне та біологічне — яке дозволяє встановити причинно-наслідковий зв'язок між діями особи та настанням смерті.

Експерт також оцінює наявність слідів на самому предметі: мікрочастинок крові, епітелію, волокон одягу, деформацій або пошкоджень клинка. Ці сліди не лише підтверджують контакт зі тілом потерпілого, а й можуть свідчити про обставини події, зокрема кількість контактів, напрямок руху зброї, наявність опору. Додатково аналізуються пошкодження на одязі, що дає можливість реконструювати механізм утворення ран і підтвердити або спростувати версію про необережність.

Серед актуальних проблем експертної практики можна виокремити кілька напрямів.

По-перше, недостатня стандартизація методик дослідження саморобних і модифікованих предметів, які не завжди мають чітко визначені конструктивні параметри.

По-друге, нестача сучасного обладнання для високоточних вимірювань, мікроскопічного аналізу й цифрової реконструкції події.

По-третє, існують труднощі з інтерпретацією результатів, коли тілесні ушкодження мають нехарактерну для холодної зброї форму або виникли внаслідок складних рухових дій.

Вирішення цих проблем можливе шляхом упровадження у практику експертних підрозділів сучасних технологій 3D-сканування, цифрової фотограмметрії, моделювання траєкторій руху зброї та створення електронних баз даних зразків холодної зброї. Підвищення кваліфікації експертів і забезпечення міжвідомчої взаємодії між експертними установами, слідчими органами та науковими інституціями сприятиме підвищенню об'єктивності та точності експертних висновків.

Отже, експертиза холодної зброї у кримінальних провадженнях щодо вбивств, учинених через необережність, має комплексний характер і потребує поєднання технічних, медичних та правових знань. Її результати часто є ключовими для встановлення істини у справі, правильного визначення форми вини та забезпечення справедливості судового рішення.

Перелік використаних джерел:

1. Методика криміналістичного дослідження холодної зброї та конструктивно схожих з нею виробів : затв. рішенням розширеного засідання секції Науково-

Section 2. Use of special knowledge and expert support for the investigation of organized crime in conditions
of armed conflict

консультаційної та методичної ради при Міністерстві юстиції України з проблем
трасології та судової балістики із залученням членів Координаційної ради з питань
судової експертизи від 15.01.1999 р. URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0002320-99#Text>

2. Мультимедійний навчальний посібник «Холодна зброя»: Національна
академія внутрішніх справ. URL: [https://www.naia.kiev.ua/books/xolodna-
zbroya/pages/rozdil_6.html](https://www.naia.kiev.ua/books/xolodna-zbroya/pages/rozdil_6.html)